

Jak účinně motivovat k třídění odpadů v domácnosti?

Pokud chce občan odpovědně třídit odpady, nabízí se mu síť sběrných nádob na jednotlivé druhy odpadu. Potřebuje jen vůli k tomu, aby překonal vzdálenost od svého domova k nejbližšímu kontejneru. I v tom mu stát a samospráva vycházejí vstříc, jelikož se rozšiřováním sítě kontejnerů, zkracuje docházková vzdálenost k nim. Aktuálně průměrná vzdálenost k nejbližšímu kontejneru tvoří 99 metrů.

Česká republika vsadila pro zvýšení motivace občanů na různé informační a propagační kampaně. Tento nástroj je efektivní především pro děti v mateřských školách a základních školách a pro „osvícené“ dospělé, kteří si dokážou uvědomit význam třídění pro životní prostředí.

Jak však motivovat pro větší třídění občany, kteří nahlízejí na fungování světa spíše ekonomickou optikou? Řešení se nabízí v zavedení poplatkových systémů, které prokazují známou vazbu „má dáti – dal“. Ochota třídit odpad je ovlivněna i změnami poplatků za svoz odpadu v obci. Jejich navyšování bez jakéhokoli ekonomického zhodnocení snahy těch, kteří odpovědně třídí, může být právě demotivující. Člověk může ztrácet smysl, proč by se měl vlastně snažit investovat časově i materiálně do třídění, když obec poplatky zvyšuje.

Na úrovni státu se snaží finanční motivaci legislativně zakotvit v novele zákona o odpadech. Občané by měli platit dle množství odpadu v popelnici. Tento návrh je veden dobrými úmysly, jeho praktické provádění však může selhávat díky české vynalézavosti. V praxi by mohlo docházet ke vzniku černých skládek s cílem ulevit vlastní popelnici či k zneužívání popelnic sousedů.

Určitě je však efektivní využít finanční motivaci pro třídění. Této možnosti se již chopily některá obce a města v ČR. Jako průkopník bývá v médiích zmiňován Mikulov, kde domácnosti zdarma dostávají nádoby na tříděný odpad a díky tomu mohou pohodlně třídit a svým vlastním přičiněním ovlivnit, jak vysoká bude jejich platba za odpady. Technicky je systém zajištěn tak, že každá z popelnic je označena unikátním čipem. Čip obsahuje informace o každé domácnosti, kolik odevzdala tříděného a směsného odpadu. Snaha třídit je pak oceněna možností snížit poplatky za odpady na následující rok až o 70 %. V Tišnově je tento systém zaveden rovněž, každý kilogram vytříděného plastu je oceněn slevou z poplatku za svoz odpadu. Bylo by zajímavé zjistit, jak se k této otázce staví obce ve Středočeském kraji. To může být téma dalšího článku....

Jana Tůmová

Článek byl napsán v rámci projektu „Čisté Pošembeří = cesta k environmentální odpovědnosti“..

